

SMLOUVA

MEZI

ČESKOU REPUBLIKOU

A

ALBÁNSKOU REPUBLIKOU

O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Česká republika a Albánská republika, dále jen „smluvní státy“,

vedeny přáním upravit a rozvíjet vztahy mezi oběma státy v oblasti sociálního zabezpečení,

se dohodly takto:

Část I - Všeobecná ustanovení
Článek 1 - Definice

1. Pro účely této smlouvy následující výrazy znamenají:
 - a) „*právní předpisy*“ - zákony a jiné právní předpisy týkající se odvětví sociálního zabezpečení uvedených v článku 2;
 - b) „*příslušný úřad*“ - ministerstva odpovědná za oblasti sociálního zabezpečení uvedené v článku 2;
 - c) „*instituce*“ - orgán nebo úřad zodpovědný za provádění právních předpisů uvedených v článku 2;
 - d) „*kompetentní instituce*“ - instituci, k jejíž tíži jsou poskytovány dávky;
 - e) „*dávky*“ - všechny dávky uvedené v článku 2;
 - f) „*věcné dávky*“ – zdravotní péči a jiné než peněžité dávky v nemoci
 - g) „*bydliště*“ - obvyklé bydliště;
 - h) „*pobyt*“ - přechodné bydliště;
 - i) „*doby pojištění*“ - doby placení příspěvků a doby postavené jim na roveň získané podle právních předpisů každého ze smluvních států.
2. Ostatní termíny a výrazy v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle právních předpisů každého smluvního státu.

Článek 2 - Věcný rozsah

1. Tato smlouva se vztahuje:
 - v České republice na právní předpisy upravující:
 - a) i. dávky v nemoci a mateřství;
 - ii. dávky důchodového pojištění ve stáří, při invaliditě a pro pozůstalé;
 - iii. dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání;
 - b) povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění podle právních předpisů určených podle části II;

v Albánské republice na právní předpisy upravující:

a) pokud jde o systém povinného sociálního pojištění:

- i) peněžité dávky v nemoci pro zaměstnané osoby;
- ii) peněžité dávky v mateřství pro osoby zaměstnané a samostatně výdělečně činné, jakož i zaměstnavatele;
- iii) peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání pro zaměstnané osoby
- iv) starobní, invalidní a pozůstalostní důchody pro osoby zaměstnané a samostatně výdělečně činné, jakož i pro zaměstnavatele;

b) pokud jde o systém zdravotního pojištění, věcné dávky povinného zdravotního pojištění;

c) povinnost platit příspěvky na sociální pojištění a zdravotní pojištění podle právních předpisů určených podle části II.

2. Tato smlouva se vztahuje také na právní předpisy upravující, nahrazující, měnící nebo doplňující ty právní předpisy týkající se dávek, jež jsou uvedeny v odstavci 1.

3. Tato smlouva se nevztahuje na sociální pomoc a na systémy dávek týkající se obětí válek a jejich důsledků.

4. Tato smlouva se nevztahuje na právní předpisy zavádějící nové odvětví sociálního zabezpečení, nedohodnou-li se příslušné úřady jinak.

Článek 3 - Osobní rozsah

Tato smlouva se vztahuje na všechny osoby, které podléhají nebo podléhaly právním předpisům jednoho nebo obou smluvních států, stejně jako na další osoby, které od těchto osob odvozují svá práva.

Článek 4 - Rovnost nakládání

Nestanoví-li tato smlouva jinak, osoby uvedené v článku 3 budou mít stejná práva a stejné povinnosti, které podle právních předpisů smluvního státu mají jeho vlastní občané.

Článek 5 - Export dávek

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, nárok na peněžité dávky a jejich výplatu podle právních předpisů jednoho ze smluvních států nesmí být krácen, měněn, zastaven nebo odňat z důvodu, že příjemce bydlí na území druhého smluvního státu.

2. Dávky poskytované podle právních předpisů každého ze smluvních států nebo této smlouvy budou vypláceny osobám bydlícím na území třetího státu za stejných podmínek jako vlastním občanům tohoto smluvního státu, kteří bydlí na území třetího státu.

Článek 6 - Vyloučení překrývání dávek

Tato smlouva nezakládá ani nezachovává právo na dvě nebo více dávek stejného druhu kryjících stejné riziko z titulu téže doby povinného pojištění, nestanoví-li tato smlouva jinak.

Část II - Příslušnost k právním předpisům

Článek 7 - Obecné pravidlo

Nestanoví-li tato smlouva jinak, osoba vykonávající činnost jako zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná na území jednoho ze smluvních států podléhá, pokud jde o tuto činnost, právním předpisům pouze tohoto smluvního státu.

Článek 8 - Vyslání pracovníci

1. Osoba obvykle zaměstnaná na území jednoho smluvního státu, která je vyslána svým zaměstnavatelem k výkonu určité práce pro tohoto zaměstnavatele na území druhého smluvního státu, podléhá nadále právním předpisům prvního smluvního státu, jako kdyby vykonávala práci na jeho území za podmínky, že předpokládaná doba vyslání nepřesahuje dobu 24 měsíců a taková osoba není vyslána, aby nahradila jinou vyslanou osobu, jejíž doba vyslání se chýlí ke konci. Pro účely tohoto odstavce se zaměstnavatel a jeho dceřiná společnost nebo pobočka, tak jak jsou definovány v právních předpisech smluvního státu, odkud byl pracovník vyslán, považují za jednoho a téhož zaměstnavatele za předpokladu, že bez ohledu na tuto smlouvu by zaměstnání na území druhého smluvního státu bylo pojištěno podle právních předpisů smluvního státu, odkud byl pracovník vyslán.

2. Odstavec 1 tohoto článku se použije i v případě, že osobu, která byla svým zaměstnavatelem vyslána z území smluvního státu na území třetího státu a která byla při zaměstnání na území třetího státu povinně pojištěna podle právních předpisů tohoto smluvního státu, tentýž zaměstnavatel následně vyšle z území třetího státu na území druhého smluvního státu.

3. Osoba, která obvykle vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území jednoho smluvního státu a která dočasně přesune svou samostatně výdělečnou činnost na území druhého smluvního státu, podléhá právním předpisům pouze prvního smluvního státu za podmínky, že předpokládaná doba samostatné výdělečné činnosti na území druhého smluvního státu nepřesahuje dobu 12 měsíců.

Článek 9 - Zaměstnanci podniků mezinárodní dopravy

1. Nestanoví-li odstavce 2 a 3 tohoto článku jinak, podléhá osoba zaměstnaná podnikem mezinárodní dopravy s registrovaným ústředím na území jednoho smluvního státu právním předpisům tohoto smluvního státu.
2. Osoba zaměstnaná pobočkou nebo stálým zastoupením podniku mezinárodní dopravy podléhá právním předpisům smluvního státu, na jehož území se taková pobočka nebo stálé zastoupení nachází.
3. Osoba zaměstnaná podnikem mezinárodní dopravy na území smluvního státu, kde bydlí, podléhá právním předpisům tohoto smluvního státu, jestliže podnik mezinárodní dopravy, který ji zaměstnává, nemá na tomto území registrované sídlo, pobočku ani stálé zastoupení.

Článek 10 - Členové posádky námořních lodí

Osoba zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná na palubě námořní lodi plující pod vlajkou některého ze smluvních států podléhá právním předpisům tohoto smluvního státu.

Článek 11 - Státní úředníci

Státní úředníci a osoby za takové považované podléhají právním předpisům smluvního státu, v jehož správě jsou zaměstnáni.

Článek 12 - Členové diplomatických misí a konzulárních úřadů

Členové diplomatických misí a konzulárních úřadů, stejně jako soukromý personál zaměstnaný v jejich službách, podléhají ustanovením Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963.

Článek 13 - Výjimky z ustanovení článků 7 až 12

Na společnou žádost zaměstnance a jeho zaměstnavatele nebo na žádost osoby samostatně výdělečně činné se mohou příslušné úřady nebo jimi pověřené instituce obou smluvních států dohodnout na udělení výjimky z ustanovení této části ve vztahu k jednotlivým osobám nebo kategoriím osob za předpokladu, že daná osoba bude podléhat právním předpisům některého ze smluvních států.

Část III - Zvláštní ustanovení pro jednotlivé druhy dávek

Kapitola 1 - Dávky v nemoci a mateřství

Článek 14 - Sčítání dob pojištění

Je-li pro nárok na dávky podle právních předpisů jednoho ze smluvních států potřebná určitá doba pojištění, přihlédnou kompetentní instituce tohoto smluvního státu v nezbytném rozsahu i k dobám obdobného nepřekrývajícího se pojištění získaného podle

právních předpisů druhého smluvního státu tak, jako by byly získány podle právních předpisů prvního smluvního státu.

Článek 15 - Poskytování dávek

1. Osoba, která získala nárok na dávky podle právních předpisů jednoho smluvního státu, obdrží na území druhého smluvního státu

a) věcné dávky od instituce tohoto druhého smluvního státu podle jeho právních předpisů tak, jako by tam byla pojištěna, avšak jen v nezbytném rozsahu, pokud zdravotní stav dotyčné osoby vyžaduje neodkladné poskytnutí takových dávek,

b) peněžité dávky přímo od kompetentní instituce prvního smluvního státu podle jeho právních předpisů.

2. Se souhlasem kompetentní instituce prvního smluvního státu mohou být věcné dávky na území druhého smluvního státu poskytnuty i nad nezbytný rozsah uvedený v odstavci 1.

Článek 16 - Zdravotní pojištění důchodců

Osoby pobírající důchod z důchodového pojištění obou smluvních států podléhají právním předpisům o zdravotním pojištění a mají nárok na věcné dávky toho smluvního státu, na jehož území mají bydliště.

Článek 17 - Úhrada nákladů za věcné dávky

1. Kompetentní instituce jednoho smluvního státu uhradí instituci druhého smluvního státu náklady dávek poskytnutých ve všech případech podle článku 15, s výjimkou správních nákladů.

2. Výši nákladů určenou k úhradě kompetentní institucí stanovuje instituce, která dávky poskytla, v cenách účtovaných za poskytnutí dávek vlastním pojištěncům.

3. Příslušné úřady dohodnou technické otázky poskytování dávek a závazný způsob hrazení nákladů mezi institucemi smluvních států. Za účelem administrativního zjednodušení mohou též dohodnout, že pro všechny případy nebo pro určitou skupinu případů se namísto zúčtování úhrad v každých jednotlivých konkrétních případech použije paušálních plateb.

Kapitola 2 - Dávky ve stáří, v invaliditě a pro pozůstalé

Článek 18 - Sčítání dob pojištění

1. Závisí-li podle právních předpisů jednoho smluvního státu vznik, zachování nebo obnovení nároku na dávku na existenci nebo získání určitých dob pojištění, kompetentní

instituce tohoto smluvního státu přihlédne i k existenci pojištění nebo dobám odpovídajícího pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu, pokud se nepřekrývají, jako by se jednalo o pojištění podle jeho právních předpisů.

2. Instituce každého smluvního státu přihlíží též k dobám pojištění získaným podle právních předpisů třetího státu, s nímž je tento smluvní stát vázán mezinárodním právním předpisem o sociálním zabezpečení obsahujícím ustanovení o sčítání dob.

Článek 19 - Výpočet dávek

1. Kompetentní instituce smluvního státu vypočte výši náležející dávky:

- a) podle právních předpisů, které uplatňuje, jsou-li splněny podmínky nároku na dávky výlučně na základě dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů a
- b) podle pravidel stanovených v odstavci 2 s výjimkou toho, kdy výsledek takového výpočtu je stejný, nebo nižší než výsledná částka stanovená podle písmene a).

2. Kompetentní instituce smluvního státu vypočte výši dávky s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu, nebo třetího státu ve smyslu článku 18 takto:

- a) stanoví teoretickou výši dávky, která by náležela v případě, že by všechny doby pojištění byly získány podle jeho právních předpisů a
- b) poté - na základě teoretické výše vypočtené podle písmene a), stanoví výši dávky určené k výplatě podle poměru délky dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů k celkové době pojištění.

Pro stanovení výpočtového základu pro dávku vezme instituce v úvahu pouze příjmy dosažené v dobách pojištění získaných podle právních předpisů, které provádí. Tato instituce bude tento příjem – indexovaný a zprůměrovaný, pokud jí to používané právní předpisy dovolují – považovat za dosažený v dobách pojištění, k nimž přihlíží při stanovení teoretické výše dávky.

3. Dotyčná osoba bude mít nárok na vyšší částku vypočtenou podle odstavců 1 a 2.

Článek 20 - Doby pojištění kratší než jeden rok

1. Nedosahuje-li celková doba pojištění získaná podle právních předpisů smluvního státu jeden rok a nevznikne-li na jejím základě podle těchto právních předpisů nárok na dávku, pak bez zřetele k ustanovením článku 18 nebude instituce tohoto smluvního státu povinna přiznat za tyto doby dávku.

2. Doby pojištění uvedené v odstavci 1 započte instituce druhého smluvního státu, jako by se jednalo o doby pojištění získané podle právních předpisů, které provádí.

Článek 21 – Stejně posuzování skutečností

1. Skutečnosti mající vliv na nárok, krácení, pozastavení či výši dávek, které nastaly na území druhého smluvního státu, budou zohledněny tak, jako by k nim došlo na území prvního smluvního státu.
2. Příslušný úřad každého smluvního státu může omezit použití ustanovení odstavce 1 ve prospěch určitých kategorií osob.

Článek 22 – Zvláštní ustanovení týkající se České republiky

Osoba, jejíž invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a která nebyla účastna v systému pojištění potřebnou dobu, má nárok na dávku v invaliditě, pokud má tato osoba bydliště v České republice.

Kapitola 3 - Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Článek 23 - Poskytování peněžitých dávek

1. Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání poskytuje kompetentní instituce smluvního státu, jehož právním předpisům osoba podléhala v době, kdy došlo k pracovnímu úrazu nebo kdy naposledy vykonávala činnost, která mohla způsobit vznik nemoci z povolání.
2. Jestliže podle právních předpisů jednoho smluvního státu je poskytnutí dávek podmíněno tím, že daná nemoc byla poprvé zjištěna na jeho území, bude se tato podmínka považovat za splněnou, pokud byla nemoc poprvé zjištěna na území druhého smluvního státu.
3. Jestliže právní předpisy jednoho smluvního státu podmiňují nárok na dávky tím, že činnost způsobující nemoc z povolání byla vykonávána po určitou dobu, budou pro to vzaty v úvahu veškeré doby podobného zaměstnání vykonávaného podle právních předpisů druhého smluvního státu.

Článek 24 – Věcné dávky

Věcné dávky budou poskytovány a uhrazovány podle ustanovení Části III, Kapitoly 1 této smlouvy.

Článek 25 - Poskytování peněžitých dávek při zhoršení nemoci z povolání

Pokud osoba pobírala nebo pobírá dávky pro nemoc z povolání poskytované kompetentní institucí jednoho ze smluvních států a uplatňuje nárok na dávky v důsledku zhoršení nemoci způsobeného výkonem činnosti na území druhého smluvního státu, která může způsobit takovou nemoc, platí tato ustanovení:

- a) dávky poskytuje nadále instituce prvního smluvního státu podle jeho právních předpisů bez přihlídnutí ke zhoršení nemoci;
- b) instituce druhého smluvního státu poskytne dávku v částce odpovídající rozdílu mezi výší dávky náležející po zhoršení nemoci a výší dávky, která by náležela podle právních předpisů, které provádí, před zhoršením nemoci.

Část IV - Různá ustanovení

Článek 26 - Administrativní opatření a spolupráce

1. Příslušné úřady smluvních států upraví postupy a přijmou opatření nezbytná k provádění této smlouvy.
2. Příslušné úřady:
 - a) sjednají pro používání této smlouvy Správní ujednání;
 - b) informují se vzájemně o změnách právních předpisů smluvních států;
 - c) určí styčná místa k ulehčení styku mezi institucemi smluvních států.
3. Příslušné úřady a instituce obou smluvních států si poskytují vzájemnou pomoc ve všech otázkách týkajících se provádění této smlouvy tak, jako by se jednalo o záležitosti při provádění jejich vlastních právních předpisů. Tato pomoc bude bezplatná.
4. Jestliže u osoby bydlící nebo pobývající na území jednoho smluvního státu, která uplatnila nárok nebo pobírá dávku podle právních předpisů druhého smluvního státu, je potřeba provést lékařské vyšetření, zajistí toto vyšetření na své náklady instituce v místě bydliště nebo pobytu prvního smluvního státu na žádost kompetentní instituce druhého smluvního státu.

Článek 27 – Používání úředních jazyků

1. Úřady a instituce smluvních států mohou při provádění této smlouvy komunikovat mezi sebou ve svých úředních jazycích a také v jazyce anglickém.
2. Žádná žádost nebo dokument nesmějí být odmítnuty z důvodu, že jsou napsány v úředním jazyce druhého smluvního státu.

Článek 28 – Osvobození od poplatků a ověřování

1. Zakládají-li právní předpisy jednoho ze smluvních států plné nebo částečné osvobození od soudních, konzulárních nebo správních poplatků, platí toto osvobození

pro veškeré dokumenty předkládané podle právních předpisů druhého smluvního státu pro provádění této smlouvy.

2. Všechna sdělení, dokumenty a osvědčení jakéhokoli druhu, jež jsou nutné pro provádění této smlouvy, budou zproštěny ověřování diplomatickými nebo konzulárními úřady.

3. Kopie dokumentů ověřené jako pravé a přesné kopie institucí jednoho smluvního státu přijímá instituce druhého smluvního státu jako pravé a přesné kopie bez dalšího ověřování.

Článek 29 - Podávání žádostí nebo odvolání

Všechny žádosti nebo odvolání, které mají být podle právních předpisů jednoho smluvního státu předloženy v určité lhůtě příslušnému úřadu nebo kompetentní instituci tohoto smluvního státu, jsou považovány za podané včas, pokud byly v této lhůtě předloženy odpovídajícímu úřadu nebo instituci druhého smluvního státu. V takovém případě úřad nebo instituce tohoto smluvního státu, které žádost nebo odvolání obdržely, ji neprodleně předají příslušnému úřadu nebo kompetentní instituci prvního smluvního státu, buď přímo, nebo prostřednictvím styčných míst obou smluvních států.

Článek 30 - Vrácení přeplatků

Jestliže instituce jednoho smluvního státu vyplatí osobě dávky neoprávněně nebo v nesprávné výši, tato instituce může za podmínek stanovených používanými právními předpisy požadovat od instituce druhého smluvního státu, která téže osobě má vyplácet dávky, aby srazila nenáležící částku z doplatku nebo z běžných plateb náležejících dotčené osobě. Instituce druhého smluvního státu srazí uvedenou částku za podmínek a v rámci pravidel, za kterých to dovolují právní předpisy jí používané, jako by tyto částky byly vyplaceny touto institucí samotnou a převede takto sraženou částku instituci, která neoprávněně nebo v nesprávné výši vyplatila dávky.

Článek 31 – Vykonávací řízení

1. Vykonatelná rozhodnutí soudu jednoho smluvního státu, stejně jako vykonatelné listiny vydané úřadem nebo institucí jednoho smluvního státu, týkající se příspěvků na sociální zabezpečení nebo jiných pohledávek, budou uznány na území druhého smluvního státu.

2. Uznání může být odmítnuto pouze v případě, pokud by nebylo v souladu s veřejným pořádkem smluvního státu, na jehož území má být uznání rozhodnutí nebo listiny provedeno.

3. Vykonatelná rozhodnutí a listiny uznané podle odstavce 1 tohoto článku budou vykonány na území druhého smluvního státu. Vykonávací řízení bude provedeno v souladu s právními předpisy upravujícími výkon takových rozhodnutí a listin smluvního státu, na jehož území k němu dochází.

4. Jakékoli nedoplatky náležející instituci jednoho smluvního státu mají při konkurzním nebo vyrovnávacím řízení na území druhého smluvního státu stejnou přednost, jako obdobné pohledávky na území tohoto smluvního státu.

Článek 32 - Měna pro provádění plateb

Platby do druhého smluvního státu vyplývající z provádění této smlouvy se uskuteční ve volně směnitelných měnách.

Postup ohledně plateb a směnných kurzů bude upřesněn ve Správním ujednání.

Jakékoli měnové kontroly ze strany smluvního státu nesmí narušovat převod peněžních prostředků vyplývajících z provádění této smlouvy.

Článek 33 - Ochrana vyměňovaných informací

Není-li ve vnitrostátních předpisech smluvního státu stanoveno jinak, informace o osobách, které jsou smluvnímu státu předávány v souladu s touto smlouvou druhým smluvním státem, se používají výhradně pro účely provádění této smlouvy. Tyto informace obdržené smluvním státem jsou spravovány podle vnitrostátních předpisů o ochraně soukromí a důvěrnosti osobních údajů tohoto smluvního státu.

Článek 34 - Řešení sporů

Veškeré spory týkající se výkladu nebo provádění této smlouvy budou urovnány jednáním mezi příslušnými úřady nebo institucemi smluvních států.

Část V - Ustanovení přechodná a závěrečná

Článek 35 – Přechodná ustanovení

1. Tato smlouva nezakládá žádné nároky za dobu před jejím vstupem v platnost.
2. Pro stanovení nároků podle této smlouvy budou vzaty v úvahu všechny doby pojištění získané podle právních předpisů smluvních států před vstupem Smlouvy v platnost.
3. S výhradou odstavce 1 tohoto článku mohou nároky podle této smlouvy vzniknout i v případech pojistných událostí nastalých před jejím vstupem v platnost, s výjimkou jednorázových plateb.
4. Nároky osob, jejichž důchody byly vyměřeny před vstupem této smlouvy v platnost, budou na jejich žádost znovu vyměřeny podle ustanovení této smlouvy. Nové vyměření nesmí znamenat snížení dosavadních nároků oprávněných osob.

5. Jestliže žádost o dávku nebo její vyměření podle ustanovení tohoto článku bude podána do dvou let od vstupu této smlouvy v platnost, nároky vzniklé v souladu s touto smlouvou budou přiznány od data platnosti Smlouvy, aniž by v neprospěch dotčených osob mohla být použita ustanovení právních předpisů smluvních států o zániku práv nebo jejich promlčení.

Článek 36 - Ratifikace a vstup v platnost

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci.
2. Tato smlouva vstoupí v platnost prvého dne třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž si smluvní státy vzájemně písemně oznámí, že byly splněny všechny nezbytné zákonné a ústavní podmínky pro vstup této smlouvy v platnost.

Článek 37 - Platnost Smlouvy a její ukončení

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Každý ze smluvních států může Smlouvu vypovědět písemným oznámením druhému smluvnímu státu. V takovém případě tato smlouva pozbude platnosti prvého dne šestého kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo písemné oznámení doručeno druhému smluvnímu státu.
3. V případě výpovědi Smlouvy zůstanou všechny nároky získané podle jejích ustanovení zachovány a žádosti podané před ukončením platnosti Smlouvy budou řešeny podle jejích ustanovení. Smluvní státy se dohodnou na postupech souvisejících s těmito nároky.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tuto smlouvu.

Dáno v *Praze* dne *13. října 2015* ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, albánském a anglickém, přičemž všechna znění jsou stejně autentická. V případě rozdílností ve výkladu je rozhodující znění v anglickém jazyce.

Za Českou republiku

Michaela MARKSOVÁ
ministryně práce a sociálních věcí

Za Albánskou republiku

Blendi KLOSI
ministr mládeže a sociální péče